

Založený v roku 1930

PODBREZOVAN 25

Dvojtyždenník Železiarní Podbrezová a.s. | ročník LXXI | 16. december 2015

*Ďakujeme za vašu priazeň a spoluprácu,
prajeme vám krásne Vianoce
prežité v plnom zdraví
v kruhu najbližších.*

Foto: A. Nociarová

Prihovára sa vám Ing. Vladimír Soták, predseda Predstavenstva a generálny riaditeľ ŽP a.s.

Vážení spolupracovníci, za niekoľko dní sa všetci budeme chystať k Štedrovečernému stolu a budeme sláviť Vianoce. Pre našu spoločnosť sa týmto obdobím končí finančný rok a budeme hodnotiť, aký bol. Pri príprave obchodného a finančného plánu na rok 2015 sme počítali, že nebude jednoduchý. Vedeli sme totiž, aké podmienky nás čakajú na európskych i svetových trhoch. Život ukázal, že naše predpoklady sa naplnili a musíme žiaľ konštatovať, že z pohľadu obchodného a finančného plánu to bol rok veľmi ťažký.

Rozhodnutie Európskej komisie o zavedení sankcií voči Rusku, ale hlavne otvorenie sa pre Ukrajinu, čo sa týka produkcie hutníckych výrobkov na európske trhy (môžeme hovoriť aj o celkovom otvorení trhov Európskej únie pre Ukrajinu) naplnilo naše očakávania. Môžeme len konštatovať, že v tomto roku bolo na trhy Európskej únie dovezených z Ukrajiny vyše 75 tisíc ton valcovaných rúr. Vďaka poklesu cien ropy na svetových trhoch, ceny hutníckych výrobkov značne poklesli. Naša konkurencia, ktorá sa

za normálnych okolností venuje projektom súvisiacim s ťažbou a rozvojom ropy, sa v časoch jej nízkych cien a obmedzení ťažby vrhá na náš trh. V praxi to znamená, že mnohí naši konkurenti v roku 2015 vyrábali aj náš sortiment, čo nie je zvykom. To bol dôvod, že predovšetkým v druhom polroku sme veľmi ťažko bojovali o zákazky a problémom bol aj značný pokles cien našich finálnych výrobkov. Napriek všetkým uvedeným okolnostiam negatívne ovplyvňujúcim výsledky nášho hospodárenia, aj vďaka dividendám získaným z dcérskych spoločností, rok 2015 ukončíme s kladným výsledkom hospodárenia. Vďaka tomu mohlo predstavenstvo rozhodnúť o vyplatení vianočnej mzdy zamestnancom materskej spoločnosti, i dcérskych spoločností.

Vážení spolupracovníci,

to, že sme mohli prijať takéto rozhodnutie, nás veľmi teší. Musíme mať však na zreteli, že na trhu sa zatiaľ nič mimoriadne neudialo a preto musíme predpokladať, že nasledujúci rok môže byť ťažký, možno pre nás jedným

z najťažších. Železiarne Podbrezová budú musieť bojovať o svoje postavenie na európskych i svetových trhoch. Aby sme dosiahli úspech, je nevyhnutné venovať maximálnu pozornosť kvalite našej produkcie a servisu, ktorý poskytujeme svojim odberateľom. Som presvedčený, že máme dobrú základňu a podmienky, ktoré nám umožnia, aby sme mohli podobné výsledky dosiahnuť aj v budúcom roku.

Vážení spolupracovníci,

ak by sa ma niekto opýtal, čo by som prijal zamestnancom železiarní, ale i občanom Slovenskej republiky, určite by som neopomenul ťažkú situáciu, v ktorej sa Európa nachádza, vďaka nezodpovednému prístupu najvyšších predstaviteľov Európskej únie v Bruseli pri riešení migrantov.

Neviem si dosť dobre predstaviť, že by sa pred našou fabrikou ocitlo dve – tri tisíc Afričanov, ktorí by prehlásili: „Dajte nám robotu.“ Takúto situáciu jednoducho nedokážeme riešiť, my máme prácu pre našich zamestnancov. Nie som proti pomoci utečencom, ale nie som ani zástancom

toho, aby sme pomáhali na úkor slovenských občanov a našich zamestnancov.

Veľa sa hovorí o udržaní konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a mojím druhým prianím je, aby deklarované bolo naplnené. Bez toho totiž ťažko môžeme hľadať s úsmevom do budúcnosti.

Predstavenstvo aj Dozorná rada ŽP na svojich zasadnutiach prehodnocujú situáciu a snažíme

Vážení spolupracovníci, nedá mi, aby som sa nezmiel o skutočnosti, že za pár mesiacov sa v tomto regióne vystrieda množstvo politikov. Vďaka dobrej komunikácii s predsedom vlády, s ministrami a členmi vlády, sa spoločnosti, ale aj mne osobne, podarilo vybaviť pre Železiarne Podbrezová, aj pre celý región množstvo finančných prostriedkov. Spomínam to preto, že nebyť dobrej komunikácie s

predsedom vlády, mnohé aktivity, ako je CT v NsP, n.o. Brezno, futbalový štadión, futbalové ihriská pre malé deti, ale hlavne pomoc pri udržiavaní konkurencieschopnosti našej spoločnosti, by sa nám dýchalo oveľa ťažšie. Bol by som veľmi rád a vďačný, keby ste sa aj vy na to pozerali takto a v najbližších voľbách podporili politikov a stranu, ktorá pomáha nám a nášmu regiónu, je ňou Smer - sociálna demokracia. Ja nie som politik, nikdy som ním nebol, ale musím sa veľmi pragmaticky pozeráť na veci, veľmi reálne,

pretože mám najväčšiu zodpovednosť za to, aby naša spoločnosť prosperovala. Vďaka tomu sa žije lepšie aj všetkým ľuďom na Horehroní, bez ohľadu na to, či majú k Podbrezovej pozitívny alebo negatívny vzťah. Ak je ich vzťah negatívny, som presvedčený, že je to len z dôvodu nedostatku informácií.

Na novembrovom zasadnutí predstavenstva a dozornej rady sme konštatovali, že všetky naše dcérske spoločnosti, až na Tále a.s. a ŽP Šport, a.s., dosiahli kladné výsledky hospodárenia. Na druhej strane predstavenstvo rozhodlo, že bude vyvíjať maximálne úsilie v snahe pomôcť aj týmto spoločnostiam, aby mohli vykazovať kladné výsledky hospodárenia. Ich pozícia na trhu je totiž úplne iná, ako pozícia výrobných spoločností. Ďakujem všetkým zamestnancom, aj zamestnancom našich dcérskych spoločností za ich prístup k plneniu úloh v roku 2015.

Prajem vám všetkým šťastné a veselé Vianoce, veľa zdravia, šťastia, veľa osobných a pracovných úspechov. Spoločne nám všetkým prajem, aby sme v roku 2016 dosiahli ešte lepšie výsledky hospodárenia, ako tomu bude za rok 2015.

Rok 2015 vo výrobe

Bliži sa koniec roku 2015 a hoci sme v tomto pre Železiarne Podbrezová a.s. jubilejnom roku ešte nespĺnili všetky výrobné úlohy stanovené v mesiaci december, pomaly môžeme začať s jeho bilanciou.

Plnenie plánu výroby v oceľiarni v druhej polovici roku 2015 bolo v porovnaní s prvým polrokom o niečo problematickejšie. Kým sme za prvých šesť mesiacov prekročili plán o 5,9 percenta, celkový ročný plán výroby splníme len na necelých 91 percent. Pokles bol spôsobený zníženou potrebou výroby vstupných polotovarov pre valcovňu rúr. Kým v prvom polroku sme plán výroby pre vlastnú potrebu splnili na 98 percent, v druhom polroku to bude len na 87 percent. Objem výroby kontinuálne odlievajúcich blokov na predaj bude splnený na úrovni finančného plánu. Ako už bolo viackrát na týchto stránkach

spomínané, v roku 2015 sme v oceľiarni realizovali viaceré technologické zmeny. V priebehu prvého kvartálu sme úspešne otestovali odlievanie ocele na zariadení pre plynulé odlievanie ocele (ZPO) na vložkách kryštalizátora s parabolickou kónicitou, ktoré by mohli pri vyšších rýchlostiach liatia prispieť k zlepšenej povrchovej kvalite blokov. V októbri sme na zrekonštruovanom ZPO naplno spustili výrobu staronového formátu blokov kruh - 240 milimetrov, pre externých zákazníkov. V roku 2015 prebiehala príprava na výrobu nového, najmenšieho formátu - kvadrát 105 milimetrov, ktorá by mala byť spustená v roku 2016. Čo považujeme za negatívum je, že v tomto roku sme sa až nepríjemne často na ZPO stretávali s vytečením zliatkov cez upchávku pri rozťahovaní nových sekvencií. Z toho dôvodu sme pristúpili k skúškam nového systému upchávok Quick-sealing, ktorý by mal prispieť k eliminácii problému. Na EAF bola odskúšaná nová troskotvorná prísada, ktorá nám umožnila dosiahnuť rekordnú životnosť na nisteji.

Rovnako o negatívnom trende vo vývoji objemu zákaziek medzi prvým a druhým polrokom je možné hovoriť aj vo valcovni rúr. Kým bol za prvých šesť mesiacov plán výroby splnený zhruba na úrovni stanoveného finančného plánu, v druhom polroku to bude len na necelých 83 percent. Celkovo plnenie finančného plánu v roku 2015 predpokladáme na úrovni necelých

91 percent. Plnenie plánu na úrovni zhruba 90 percent predpokladáme vo výrobe valcovaných rúr na predaj, aj vstupných polotovarov pre výrobu presných rúr. Z pohľadu rozdelenia valcovaných rúr podľa účelu použitia môžeme konštatovať, že množstvo zákaziek bolo nižšie vo väčšine výrobných skupín - štandardných konštrukčných rúrach, potrubných rúrach, aj závitových rúrach. Naopak, nárast objemu zákaziek sme zaznamenali v kotlových rúrach. V porovnaní s minulým rokom môžeme konštatovať, že objem zákaziek pre kotlové rúry bol vyšší zhruba o 5 percent. Z pohľadu technologických inovácií bol rok 2015 nadmieru úspešný. Naplno sa prejavoval pozitívny dopad zmeny geometrie vstupného poloto-

varu pre valcovňu rúr. Hĺbková zmena kalibrácie valcov pretlačovacej stolice a ťahovej redukcie umožnila nielen zrušiť tzv. malý program, ale rozšíriť aj rozmerový sortiment valcovaných rúr až do hrúbky steny 16 milimetrov. Zmena kalibrácie nám tiež pomohla eliminovať veľkosť vnútorného polygónu, najmä na rúrach s väčšou hrúbkou steny. Zrealizované technologické zmeny mali za následok dosiahnutie historicky rekordných mesačných objemov výroby počas prvého kvartálu - v januári v hrubej výrobe a v marci v distribučnej výrobe. V júrovej strednej oprave valcovne rúr bol do prevádzky odovzdaný nový riadiaci systém ťahovej redukcie, tzv. New Carta. V priebehu zhruba polroka od jeho spustenia bolo realizovaných 244 zmien v technológii a s novým systémom dosahujeme zníženú hmotnosť napechovaných koncov o vyše 6,5 kilogramu na tonu. V štvrtom kvartáli tohto roku začali skúšky tvrdokovových valcov v dvoch košoch pretlačovacej stolice. Nový materiál prinesie podstatne vyššiu životnosť valcov a v neposlednom rade prispieje k zvýšeniu kvality vonkajšieho povrchu lúp. V tohtoročnej decembrovej strednej oprave bude v redukcií realizovaná investičná akcia chladienia valcov, čo nám umožní dosahovanie

vyšších do valcovacích teplôt a zlepšenie štruktúrnych a mechanických vlastností valcovaných rúr. Táto investícia nám umožní použiť tvrdokovové valce aj v stojanoch v ťahovej redukcií. Optimalizácia a odladenie nového chladienia v spolupráci so ŽP Výskumno - vývojovým centrom bude úlohou pre rok 2016.

V sortimente presných rúr ťahaných za studena bola situácia v množstve zákaziek v roku 2015 podstatne stabilizovanejšia. Hoci objem stanovený na tento rok vo finančnom pláne splníme len na necelých 95 percent, z pohľadu celkovej ročnej distribučnej výroby na úrovni 50 000 ton, môžeme tento rok považovať za úspešný. Z pohľadu rozdelenia presných rúr podľa účelu použitia môžeme konštatovať stabilnú situáciu v množstve zákaziek vo väčšine hlavných výrobných skupín ťahárne rúr - štandardných konštrukčných, výmenníkových a kotlových rúrach, aj v rúrach pre hydraulické a pneumatické rozvody. Plánovaný objem plníme aj v

sortimente hydraulických rúr výrazne prekročíme, a to viac ako trojnásobne. Z pohľadu zvyšovania kvality výrobkov bola v tomto roku jednou z najdôležitejších investícií inštalácia ultrazvukovej hlavy na úpravárenskej linke Prestar, ktorá nám umožňuje skúšanie rúr ultrazvukom v rozmerovom sortimente od 13 do 55 milimetrov. Z ďalších technologických inovácií realizovaných v roku 2015 v ťahárni rúr stojí za zmienku skúšobné ťahanie rúr na ťažnej stolici č. 304 v dielni 1 s modernizovaným ťažným vozíkom, ktorý umožní zarovnanie a delenie rúr priamo na ťažnej stolici. Rovnako prebehla modernizácia kefovacej a odihľovacej linky v dielni 2, ktorá umožnila rozšírenie sortimentu do 62 milimetrov.

V sortimente navarovacích oblúkov sa nám nepodarí splniť plánovaný objem výroby na tento rok, dosiahneme plnenie len na necelých 63 percent, a je to v podstate úroveň plnenia, ktorá bola dosiahnutá v prvom polroku 2015. O niečo lepšie plnenie finančného plánu môžeme konštatovať v

vo všeobecnosti považovaná za možného nástupcu súčasných 9-12 percent Cr ocelí, ktoré umožňujú dosahovanie tzv. ultrasuperkritických parametrov v prehrievačových systémoch kotlov. V rámci tohto experimentu bola úspešne vyvalcovaná rúra rozmeru 88,9 x 12 milimetrov, pričom Železiarne Podbrezová a.s., si týmto zaknihovali svetové prvenstvo vo výrobe rúr tejto akosti. Ďalším z úspešných experimentov v roku 2015 bolo vyvalcovanie bimetalickej gradientnej rúry s vonkajšou vrstvou tvorenou austenitickou oceľou 347H a vnútornou vrstvou z feritickej ocele 11CrMo9-10. Táto koncepcia výroby bimetalických rúr za tepla by v budúcnosti mohla byť riešením náhrady výlučne austenitických rúr používaných vo vysoko korózných prostrediach, napr. pri spaľovaní biomasy a z toho by vyplývali výrazné ekonomické výhody.

Verím, že sa nám aj v roku 2016 podarí spoločnými silami znovu posunúť našu spoločnosť o niečo ďalej z pohľadu zlepšovania technológií, zvyšovania kvality našich výrobkov a znižovania nákladov na výrobu. V mene výrobného úseku, ako aj v mene svojom,

Foto: A. Nociarová

sortimente galvanicky pozinkovaných rúr, v porovnaní s minulým rokom sme zaznamenali výrazný nárast výroby rúr pre mechanické opracovanie. Naopak, pokles cítime v zákazkách na rúry pre automobilový priemysel. V sortimente presných delených rúr splníme stanovený finančný plán na zhruba 95 percent. Súvisí to s už avizovaným poklesom výroby pre automobilový priemysel. Naopak, plánovaný objem výroby v

sortimente redukcií, a to na úrovni necelých 83 percent.

Z pohľadu realizovania výskumných a vývojových úloh bol rok 2015 aj vďaka spolupráci s dcérskou spoločnosťou ŽP Výskumno - vývojové centrum ďalším zo série úspešných. V apríli prebehlo vo valcovni rúr prvé priemyselné valcovanie experimentálnej martenzitickej ocele s presne definovaným pomerom obsahu bóru a dusíka, tzv. MARBN. Táto akosť je

ďakujem všetkým zamestnancom výrobného úseku, aj všetkým zamestnancom ŽP a.s., za úsilie vynaložené pri plnení výrobných úloh počas tohto roka. Želám všetkým zamestnancom a ich rodinným príslušníkom príjemné prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších, veľa pevného zdravia, šťastia a úspešný nový rok 2016.

Ing. Martin Domovec,
asistent výrobného
riaditeľa

Aj Nadácia Železiarne Podbrezová tento rok jubiluje

Rok 2015 je významným medzníkom v histórii Železiarní Podbrezová a.s., ktoré oslávili 175. výročie vzniku. K jubilujúcim spoločnostiam v rámci skupiny ŽP Group sa zaradila i Nadácia Železiarne Podbrezová, ktorá má už 15 rokov. Iste v porovnaní s číslom 175 je to málo, ale ak to posudzujeme z pohľadu ústrednej myšlienky, ktorá viedla železiarne k jej založeniu, môžeme len konštatovať – je skvelé, že už pätnásť rokov táto nadácia slúži ako pomoc ľuďom tu, v regióne. Jej základnou úlohou, ktorú so čtou plní, je združovanie majetku a jeho následné použitie na verejnoprospešné účely. Už jej založenie a nakoniec celá pätnásťročná aktivita pri podpore charity, verejnoprospešných projektov v zdravotníctve, školstve, vede, kultúre a ďalších oblastiach svedčí o tom, že Železiarne Podbrezová a.s., ako zriaďovateľ nadácie si uvedomujú, aká dôležitá je starostlivosť o zamestnancov, ich rodinných príslušníkov, prostredie v ktorom žijú oni, či ich deti...

Pomoc Nadácie ŽP preto smeruje hlavne do regiónu tým, ktorí to najviac potrebujú a snaží sa tak aspoň čiastočne zmierniť nedostatok finančných prostriedkov na zdravotníctvo, školstvo, kultúru, či do sociálnej oblasti.

Pätnásť rokov je už dôvodom na malé bilancovanie činnosti a preto mi dovoľte aj pár čísel za obdobie od roku 2000 dodnes:

Oblasť príjmov:

- príjem nadácie pozostával v 38 percentách z príspevkov od fyzických a právnických osôb formou poukázania 2 - percent zo základu dane,
- 62 percent príjmov nadácie tvorili dary od zriaďova-

teľa - Železiarní Podbrezová a.s.

Oblasť výdavkov:

- Nadácia ŽP realizovala spolu 1365 zmlúv či projektov,
- poskytla príspevky v celkovej hodnote 2 351 249 eur,
- najvyššia suma bola poskytnutá v oblasti športu - tvorí takmer 32 percent celkových výdavkov a zámerom bolo podporiť hlavne mladé športové talenty priamo alebo prostredníctvom dotácií na nákup športových pomôcok do škôl, financovanie športových podujatí,
- druhá najvyššia suma bola venovaná na školstvo - tvorí takmer 30 percent a

financované boli rôzne školské projekty, sústredenia, nákupy školských pomôcok či výpočtovej techniky,

■ nasleduje oblasť kultúry so 16-percentným podielom na výdavkoch. Tieto financie smerovali k zlepšeniu a obohateniu kultúrneho a spoločenského života v regióne; k podpore projektov z tejto oblasti i rôznych kultúrnych zoskupení (folklor, dychová hudba...),

■ podpora v zdravotníctve predstavovala 15 percent z celkových výdavkov a smerovala priamo do jednotlivých

zdravotníckych zariadení v regióne podporou nákupu potrebných prístrojov a zariadení,

■ sociálna sféra tvorí posledných 7 percent výdavkov. Boli to finančné prostriedky venované formou priamej podpory občanom, ktorí sa ocitli v núdzi, ale aj materiál- na pomoc obciam v regióne, najmä pri živelných pohromách.

Áno, to sú len čísla a štatistiky... Môžeme však konštatovať, že za 1 365 zmluvami, ktorými nadácia prispela za pätnásť rokov, sa skrýva presne toľko „podanie pomocnej ruky“ či už v

núdzi človeku alebo ako pomocou skvalitnením vybavenia nemocníc, škôl a pod.

Nie je účelom bilancovania hovoriť o konkrétnej pomoci a zverejňovať konkrétne ľudské príbehy - rešpektujeme súkromie obdarovaných. Chceme skôr pripomenúť, že Železiarne Podbrezová a.s. sa snažia podieľať na skvalitnení života v regióne aj takouto formou.

Že takáto práca má zmy-

sel a pozitívne to vnímajú aj ľudia, potvrdzuje fakt, že 38 percent príjmov nadácie tvoria príspevky z 2 percent dane. Vďaka patrí všetkým, ktorí sa tak každoročne rozhodli a aj v budúcnosti svoj príspevok poskytnú Nadácii ŽP. A svedčí o tom aj množstvo žiadostí na adresu nadácie. Žiaľ, mnohým nedokážeme vyhovieť z dôvodu limitovaných finančných možností, i keď odmietame predovšetkým tie z iných regiónov.

Veríme, že aj do budúcnosti tu bude mať Nadácia ŽP svoje nezastupiteľné miesto, aj keď by sme si priali, aby nikto nepotreboval takýto druh pomoci - ale budme realisti - to je, žiaľ, ťažko splniteľné.

Vďaka predovšetkým zriaďovateľovi - Železiarňam Podbrezová a.s., ale aj všetkým tým, ktorí prispeli a aj v budúcnosti prispeli na činnosť Nadácie ŽP, prostredníctvom ktorej sa budeme snažiť vždy pomôcť skvalitniť život okolo nás a pomáhať tam, kde je to najviac potrebné.

Ing. Mária Niklová,
členka Predstavenstva ŽP
a.s. a personálna riaditeľka

V dávnych časoch, keď Matej Korvín na hrade Ľupča často chodil, nielen honosné poľovačky a iné zábavky ho tam lákali. Keď na hrad prišiel, dočasne kráľovské sídlo si tam zriadil a rôzne žiadosti a sťažnosti podaných z okolitých miest a obcí vybavoval. No a po takomto ťažkom pracovnom dni najradšej pod mohutnou lipou, čo na nádvorí stále stojí, na lavičke vyseďoval a s hradným šašom Mandom nespočetné šachové partie hrával.

Ľupčiansky hradný šašo Mando až z ďalekej talianskej zemi pochádzal, veľa rečí poznal a filipa vari za piatich kráľov mal. No nikdy on nikomu o svojej múdrosti nedal znať, sprostuckým sa dorábala a samé vylomeniny len vystrájal. A tak tomu aj pri šachových partiách s kráľom Matejom vždy bolo.

I stalo sa raz, v jeden letný podvečer to bolo, keď kráľ Matej so šašom Mandom pod starou lipou opäť šachy hrali. No a keď kráľ ako vždy, každú par-

Povešť o hradnom šašovi

tiu vyhral a rozum si tak cibril nemusel, opýtal sa šaša či je on naozaj taký sprostý alebo sa len tak dorába. Mando sa len popod veľký brmbolec na čiapke uškrnul a ďalšiu šachovú partiu prehral. Keď sa ho kráľ druhýkrát to isté opýtal, rovnakej nemej odpovede a výsledku sa dočkal. No keď Matej to isté aj tretíkrát zopakoval, šašo odrazu zvažnel a kráľovi mat v tre-

ťom ťahu uštedril. A keď aj v ďalšej a ďalšej hre s kráľom krátky proces urobil, ten sa už od nervozity mrvil začal a ako pri ďalšej partii o dôležitého koňa prišiel, toho schytil a od jedu tak šmaril, že ten ponad majer pod hradom letel, až napokon v jednej záhradke pri domčekoch v podhradí pristál. Hoci sa kráľ Matej zapovedal, že nikdy viac šachy so šašom Mandom hrať nebude, už o pár dní ho zlost' prešla a len k nim ho to ťahalo. Čo však teraz, keď krásny bron-

zový kôň z parádnej šachovej súpravy chýba a bez neho sa hrať nedá. I rozkázal služobníctvu, aby zaraz išli do podhradia toho koňa hľadať. No hľadaj ihlu v kope sena! Služobníctvo bronzového koňa pravdaže nenašlo a Matejovi, ak hrať chcel, len z dreva vystružlikať nového tátoša prišlo.

Keď už drevený šachový kôň na svete bol, začal Matej hradného šaša prosíkať, či by si s ním aspoň jednu

partičku nezahral. No a keď šašo Mando sa po prosíkaní podvolil, nie jednu, ale stovky šachových partii pod starou hradnou lipou s kráľom odohral. Teraz sa už však za sprostuckého nevydával, ale kráľa poctivou hrou nutil, aby si ten trpezlivosť a rozum cibril a zavše aj prehrávať sa naučil.

Éj, veľa, veľakrát stará lipa na hrade Ľupča zarodila od čias, keď pod ňou kráľ Matej a šašo Mando šachové par-

tie hrávali a na dávny príbeh sa už dávno zabudlo. Všetko tu napísané je však pravda pravduca, lebo stará lipa ešte aj dnes na hrade stojí a každým rokom do krásy rozkvitá. No a šachový bronzový kôň, čo ho kráľ od jedu z prehry doďaleka šmaril? Nevedno či náhoda alebo osud to tak chcel, ale akurát jeden súčasník ho pred časom pri jarnom rýľovaní rodičovskej záhrady našiel a dodnes si ho ako oko v hlave opatruje.

Spracované na základe predlohy Jána Balkovica (nepublikované), Mgr. Vladimír Homola, kastelán hradu Ľupča

Foto: Mgr. Simona Ihringová

NA PODBREZOVÚ SPOMÍNA S LÁSKOU

Pani Anna Kánová začínala v Železiarňach Podbrezová v roku 1970. Hoci tu prežila len časť svojho produktívneho života, s láskou spomína najmä na vzťahy v pracovnom kolektíve. „Nastúpila som najprv do výpočtového strediska. V kancelárii nás sedelo desať báb a boli sme vynikajúca partia. Hoci odvtedy uplynulo 45 rokov, ešte dnes sa niekoľké občas stretávame.“ Pekné sú aj jej spomienky na prácu v údržbe: „...bolo to v čase jej centralizácie. Aj tam sme boli dobrý kolektív. Vtedy sa chodilo na sená, na zemiaky a tam sa upevňovali medzi-

tretieho syna, bolo to v roku 1983, začala pociťovať trpnutie nôh, ale pripisovala to vyťaženiu v práci, aj v domácnosti toho bolo dosť. Pridružila sa bolesť hlavy, pociťovala zmeny v periférnom videní a to ju donútilo opäť navštíviť lekárov. Pre podozrenie na nádor na mozgu absolvovala magnetickú rezonanciu, v tom čase bola len v Prahe. Ortieľ znel skleróza multiplex. Pani Anne sa zosypal celý svet. Začala sa uzatvárať do seba a strácala záujem o život. „Prežívala som najhoršie obdobie svojho života a dnes viem, že už nikdy nesmiem dopustiť, aby som sa ocitla v podobnej situácii,“ konšta-

je pani Anna už viacročnou členkou speváckeho zboru Lehoťanka. Ženy sa stretávajú, spievajú a absolvujú aj rôzne súťaže. Získali už niekoľko ocenení.

Angažovanosť v spoločenskom živote naplňa pani Annu šťastím a jej ambície rastú. Jednou z nich bolo rozhodnutie študovať UMB – univerzitu tretieho veku. Prvé tri roky bola na to sama. Začínala v tajnosti a študovala psychológiu. Nebola si istá, či to zvládne a tak jej hrdosť nedovolila zverejniť tento svoj zámer. „Bolo to pre mňa prospešné po každej stránke. Už len to, že ak som chcela ísť medzi ľudí, musela som sa vychys-

„Prajem vám všetkým krásne Vianoce“

„Aj slnečnica necháva tieň za sebou...“

Na jojkanie je vždy času dosť, netreba sa poddávať

ľudské vzťahy. Nikdy sme nezabúdali na narodeniny či meniny kolegu, kolegyne, sadli sme si na chvíľku, zjedli koláčik a vypili kávičku. Na všetko bolo akosi viac času ako dnes“, hovorí pani Anna.

OSLOVILA JU PRÁCA S ĽUĎMI

Do rodiny pribudol tretí syn a pani Anna sa po materskej dovolenke nevrátila do Podbrezovej, ale jej pôsobiskom sa stal Miestny národný výbor. Najprv v Dolnej a neskôr v Hornej Lehoty. Zistila, že práca s ľuďmi ju ešte viac naplňa.

tuje.

AKO SA TO PODARILLO

„Trvalo mi chvíľu, kým som sa k tomu dopracovala. Pomohol mi pobyt na liečení. Silou vlastnej vôle som to prekonal a zvládla. Svoje však zohral aj vplyv mojej spolubývajúcej, ktorá ma prinútila prestať so sebaľútosťou a kráčať ďalej. Zaregistrovala som sa v Slovenskom zväze sklerózy multiplex a tam som sa stretla s možnosťou zapojiť sa do aktivít, ktoré mi v živote veľmi pomáhajú. Vždy som mala veľmi blízko k umeleckému prednesu poézie a

tať, ma poháňalo dopredu. Tešila som sa na popoludnia strávené v škole. A navyše, učením som si precvičovala mozog“, spomína pani Anna. „A potom som si našla kamarátku Olinku Demianovú, ktorá ma nahovorila na ďalšie tri roky štúdia fytoaterapie. V tejto kamarátke som našla spriaznenú dušu, ktorá má podobné záujmy ako ja a dnes už viem, že ak stretnete niekoho v živote, nikdy to nie je náhoda. Jej vplyvom som sa začala venovať aj ručným prácam. Naučila ma techniku zošívania látok patchwork. Začínala som jednoduchšími dečkami,“ konštatuje pani Anna. Dodnes ušila desiatky krásnych diek či dečiek. Iná kamarátka jej ukázala tašku, ktorú ušila dcére. Chytila sa aj do toho a ušila ich už niekoľko aj vnučkiným kamarátkam. Oslovila ju aj dekapáž, technika

so servítkami, šije rôzne pestrofarebné vankúšiky a najnovšie sa venuje maliarskej technike enkaustika, pri ktorej pracuje s roztaveným farbivom voskom. Do ručných prác zauča aj svoje vnučky. A to nie je všetko. Stíha vyvárať a vypekať dobroty pre svojich najmilších a neraz prinesie tácku s vynikajúcimi koláčikmi aj kamarátkam do zboru. Nezabúda ani na svojich priateľov postihnutých sklerózou

a aj v čase našej návštevy chystala balíček pre kamarátku odkázanú na vozík, ktorú chce ešte pred Vianocami navštíviť a potešiť.

ČO JU ŽENIE DOPREU

V prvom rade je to rodinné zázemie, našťastie má ho také silné, že ju všetci blízky podporujú a nikdy jej nedávajú najavo, že je chorá. „Všetkých ich nesmierne ľúbim a oni mňa. Mám dve krásne vnučky, ktoré sú pre mňa všetkým. Mám kamarátky a som aktívna v spoločenskom živote,“ hovorí pani Anna. „Človek sa nesmie zamýšľať nad tým, prečo je chorý. Treba to brať ako je. Na jojkanie, plač a slzy je času dosť. Netreba tomu podľahnúť a treba bojovať. Symbolom boja proti skleróze multiplex je kvietok slnečnice. Nie je to náhoda. Slnečnica je pevná, otáča tvár k slnku a tieň nechá padnúť za seba,“ a to je aj moje krédo.

O. Kleinová

Z ručných prác pani Anny objektívom V. Kúkolovej

VŠETKO SA JEJ ZOSYPALO

„Bol bežný pracovný deň, v práci frmol,“ rozpráva pani Anna. „Zrazu sa mi z ničoho nič zahmlilo pred očami a strácala som zrak.“ Absolvovala rôzne vyšetrenia, nič závažné lekári neobjavili. Život pokračoval v zabehanom rytme. Pol roka po narodení

prózy. V tejto etape života sa mi podarilo realizovať svoje sny aj v tomto smere,“ hovorí. Dnes má pani Anna „zbierku“ diplomov za prvé, druhé miesta vo Vansovej Lomničke a na jej úspechy nie je hrdá len celá rodina a susedia, ale aj jej kamaráti zo zväzu, ktorí ju na to naviedli. V Dolnej Lehoty, kde rodina Kánová žije,

Vnučka Miška kráča v šlapajách svojej milovanej starkej. Rodinný archív

Častými na štedrovečernom stole sú opekanice s makom alebo tvarohom. Taktiež nesmú chýbať koláče a ovocie. Štedrosť sa počas tohto dňa nespája len s hodovaním, ale aj s asi najobľúbenejším zvykom, ktorý predstavuje nádielka darčiekov pod vianočným stromčekom. Tieto najväčšie a najkrajšie kresťanské sviatky v roku sa slávia v mnohých krajinách po celom svete. Ľudové zvyky a tradície, ktoré sú s nimi spojené, sa líšia od národa k národu a sú veľmi rozmanité.

Vianočná kapustnica

Kyslú kapustu v hrnci zalejeme vodou, pridáme sušené hríby a varíme na miernom ohni spolu s údeným mäsom a klobásou. Po vybratí mäsa a klobásy, môžeme kapustnicu zahustiť zápražkou, mrveňičkou alebo smotanou.

Makové opekanice

Suroviny: hrnček polohrubej múky, ½ hrnčeka vlašného mlieka, ¼ kocky droždí, štipka soli, ½ lyžice kryštálového cukru, mletý mak a práškový cukor, roztopené maslo a ho-

štedrému dňu je už po stáročia pripisovaný veľký význam a pre kresťanov sú tieto dni jednými z najvýznamnejších v roku, pretože si pripomínajú narodenie Ježiša Krista. Už samotný názov vypovedá o tom, že v tento deň by si mali všetci dopriať hojnosti a do sýtosti sa najesť. Pred večerou však naši predkovia dodržiavali prísny pôst, kedy sa počas celého dňa malo jesť čo najmenej, alebo aj vôbec a nemohli sa jesť mäsité jedlá, ani nijaké z jedál, ktoré bude súčasťou večere. Pôst sa skončil keď vyšla prvá hviezda. Hovorí sa, že na Štedrý večer sa patrí jesť mäso beznohé, na Kristovo narodenie dvojnohé a na deň svätého Štefana štvornohé. Má to byť ryba, vták a domáce či divé zviera. Jedno mäso má byť vyprážené, druhé pečené, tretie varené alebo dusené. Hlavnému chodu vo väčšine rodín predchádza jedenie oblátok s medom a strúčikom cesnaku. Väčšina Stredoslovákov je na Štedrý večer verná tradičnej vianočnej kapustnici s hríbmami, v ktorej nesmie chýbať údené mäso, napríklad kolienko alebo klobása alebo úplne bez mäsa. Ako druhý chod nasleduje vyprážený kapor, rybie filé, pstruh alebo klasika – vianočné rezne s majonézovým šalátom, či opekanými zemiakmi.

Vianoce

rúce mlieko na zaliatie.

Vo vlašnom mlieku rozrobíme droždie, pridáme cukor a kvások necháme v teple vykysnúť. Potom ho pridáme k múke, prisolíme a vypracujeme hladké cesto. Necháme vykysnúť. Cesto premiesime na pomúčenej doske, rozdelíme na niekoľko častí, ktoré vyšľufáme na valčeky a poukladáme na dobre vymastený plech. V rúre pečieme do zlatista. Upe-

čené valčeky po vychladnutí pokrájame na malé kúsky. Pri podávaní zalejeme horúcim mliekom s troškou masla. Posypeme mletým makom s cukrom a dobre premiešame.

Zemiakový šalát

Zemiaky uvaríme v šupke, necháme vychladnúť, očistíme a pretlačíme na malé kocky. Nadrobno nakrájame cibuľu, pridáme sterilizovaný hrášok s mrkvou, nadrobno nakrájané sterilizované uhorky, nastrúhame uvarený zeler a jedno jablko. Majonézu dochutíme horčicou, korením, soľou a vodou z uhorky. Dochutíme sladkou smotanou. Dobré je urobiť ho deň vopred, aby odstál v chlade.

Vyprážený kapor

Postup: očisteného kapra nakrájame na podkovičky a na hodinu vložíme do studeného osoleného mlieka. Jednotlivé kúsky osolenej ryby obalíme v múke, rozšľahaných vajciach, v strúhanke, vyprážame z oboch strán na rozpálenom oleji do zlatista. Hotové podkovičky môžeme podľa chuti pokvapkať citrónovou šťavou.

*** vianočná anketa *** vianočná anketa *** vianočná anketa ***

Čo by si chcel dostať od Ježiška?

Opýtala sa: V. Kúkolová
Foto: I. Kardhordová

Marko KÁN,
4-ročný z Brezna
- Ježiškovi som už písal tak dávno, že som na to aj zabudol. Ale určite by som chcel robota Baymax z rozprávky Veľká šestka.

Tadeáško ADAMČÁK,
5-ročný z Podbrezovej
- Ja som písal Ježiškovi s mamkou, že by som chcel futbalovú loptu, Xbox a hry na televízor.

Jakubko LUPTÁK,
5-ročný z Banskej Bystrice
- Ja by som chcel pod stromček hlavne buldozér a veľké auto na hranie.

Chrisko RONČÁK,
3-ročný z Brezna
- My sme písal Ježiškovi so sestrami a za mňa napísali, že túžim po Mimoňovi, ale chcel by som aj autíčko, puzzle a píska.

Barborka MIKLOŠKOVÁ,
3-ročná zo Slovenskej Ľupče
- Chcela by som od Ježiška blikajúcu čelenku, ale ešte by som chcela aj bábiku v peknom kočiariku.

Ivka HUDÁKOVÁ,
9-ročná z Brezna
- Ja by som chcela dostať obliečky s motívom zo španielskeho seriálu Violetta. Mám už tašku, vankúš, nejaké obrázky, peračnik, dva zápisníčky aj knižku.

Sárinka ŠVANTNEROVÁ,
4-ročná z Podbrezovej
- Pod stromčekom by som chcela nájsť kolobežku. A ešte by som chcela plyšovú ovečku a šaty, také princezničkovské.

Veronika MICHÁLIKOVÁ,
11-ročná z Brezna
- Veľmi ma baví história módy a preto by ma pod stromčekom potešila o tom encyklopédia a rada budem, ak dostanem aj nejaké spoločenské hry.

Alex PREDAJNIANSKY,
8-ročný z Valaskej
- Najprv by som chcel teleport Angry Birds do hry na tablet, doma mám už dve hry, potom bumerang, boby, nejakú strašidelnú knihu a lego MINECRAFT.

Zojka REISEROVÁ,
5-ročná z Podbrezovej
- Ježiškovi som už napísala, čo by som veľmi chcela mať pod vianočným stromčekom a to je koník s bábikou Barbíe.

NEPREHLIADNITE

Žiadame zamestnancov Železiarní Podbrezová a.s., ktorí k 1. januáru 2016 menia zdravotnú poisťovňu, aby to oznámili na personálny odbor, resp. príslušnej mzdovej účtovníčke. V súlade s čl. 5, odst. 5 Pracovného poriadku ŽP a.s., sú všetci zamestnanci ŽP a.s. povinní nahlásiť túto zmenu najneskôr do piatich kalendárnych dní.

Autor: PK	opica z pralesa	bežná oprava	jeden z Vlkolinských	patriáci dedovi		na (angl.)	takto	elektrárň Nováky	kovový prvok (Ce)		vlastní	ostrovný štát	naskenovaný dokument (hov.)	grécky ostrov	zázemie vo futbale
poludňajšie jedlo					rodič hostina, sviatky					kuchynská nádoba 450 v Ríme					
T1															
	mier	vokalizovaná predložka ženské meno										úskok, leš' (čes.) belgický okruh F1			
EČV Partizánskeho			predložka Erika (dom.)								poľská rieka			nie silno	zakaloval
oblečenia											EČV Piešťan		Slovensko (kód) prvá žena		
francúzsky miešaný nápoj						prúd vzduchu	atlantický (skr.)								
mláďza												moslimský boh	ochranný násyp umelý človek		
osobné zámeno			ono (angl.) detská televízna bábka												
Pomôcky: RABA, SPA, KIR	otec (hyp.)	listová zelenina budova					Ministerstvo obrany	Emil (dom.)	divadlo v Nitre	pahreba				okresná liga Adolf (dom.)	
tromf v kartách						včelí produkt existuje				poľská rieka Pascal (skr.)				osobné zámeno	kód Ukrajiny
T2															
láska po taliansky							ochrana tovaru					1000 kg			

V tento krásny čas vianočný
vám všetkým želáme,
aby všetky vaše dni boli...

Vyľušenie vianočnej krížovky s vašimi kontaktnými údajmi zasielajte do redakcie do 10. januára 2016

Naši prvotní kolkári potešili už 3. decembra malých pacientov detského a pôrodnického oddelenia Nemocnice s poliklinikou, n.o., Brezno, prvými mikulášskymi balíčkami. Vojtech, Oskar, Sebastián, Viktória, Bianka, Matúš, Kristián a Karin im za to zaspievali a zarecitovali. Naši kolkári venovali detskému oddeleniu aj finančný dar.

Posli Vianoc zavítali aj do čakárni detských lekárov, kde potešili malých pacientov.

NAŠI ŠPORTOVCI DEŤOM

Foto: I. Kardhordová

Únia ligových klubov v spolupráci s partnerom DHL pripravili projekt Mikulášske kolo, v ktorom neboli decembrové zápasy len rozlúčkou s jesennou časťou Fortuna ligy, ale aj kolom pomoci. Dvanásť klubov si vybralo organizáciu, či jednotlivca, ktorému chcú pomôcť. Členovia Futbalového oddielu ŽP Šport, a.s., navštívil Detské oddelenie NsP, n.o., Brezno, ktorému darovali 7. decembra mikulášske balíčky a finančný dar prevzala primárka MUDr. Denisa Raffajová..

V. Kúkolová

Podakovanie

V predvečer tých najkrajších sviatkov v roku ďakujeme tým, ktorí nám pomáhajú a ja chcem pri tejto príležitosti prejavíť veľkú vďaka Nadácii ŽP za finančnú pomoc počas mojej nemoci. Moje druhé veľké ďakujem za morálnu podporu patrí vedeniu ŽP Bezpečnostné služby a mojim spolupracovníkom. Všetkým vám prajem pekné Vianoce a pevné zdravie, ktoré je v živote každého z nás tým najdôležitejším.

Lýdia Kršiaková

...
Za neoceniteľnú pomoc pri rekonštrukcii telocvične Základnej školy v Podbrezovej ďakujeme Predstavenstvu ŽP, najmä predsedovi Ing. Vladimírovi Sotákovi, podpredsedovi Ing. Marianovi Kurčíkovi a členovi Ing. Vladimírovi Sotákovi, ml. Naše podakovanie za všestranne aktívnu podporu patrí aj nášmu zriaďovateľovi Ocu v Podbrezovej a starostovi Mgr. Ladislavovi Kardhordovi.

Mgr. Gabriela Bradová, PhD.
a Mgr. Janka Cipciarová,
vedenie ZŠ Podbrezová

LYŽIARSKA ŠKOLA 2016

ŽP ŠPORT, akciová spoločnosť, organizuje počas prvých troch mesiacov roku 2016 pre deti zamestnancov ŽP a.s. a dcérskych spoločností lyžiarsku školu v Ski areáli na Táľoch.

V priebehu januára, februára a marca počas víkendov sa budú deti učiť lyžovať pod vedením inštruktorov. Doprava na Tále bude zabezpečená autobusom ŽP ŠPORT a bude odchádzať z Podbrezovej, cez Valaskú a Brezno na Tále. Predpokladaný návrat bude o 14. hodine.

Záujemcovia, prihláste svoje deti na telefónnom čísle: 645 1220 alebo 645 1221.

FO ŽP Šport, a.s., Podbrezová bilancoval jesennú časť žiakov a dorastencov

Budúcnosť staviame na odchovancoch

Po skončení jesennej časti prebiehajúceho futbalového ročníka 2015/2016 prišiel čas na jesenné bilancovanie všetkých kategórií Futbalového oddielu ŽP Šport Podbrezová. Z tohto dôvodu sa 8. decembra v Dome kultúry v Podbrezovej stretla najvyššia koncentrácia budúcnosti podbrezovského futbalu na meter štvorcový. Keďže profíkom z A mužstva ešte poriadne neobschli kopačky z posledného majstrovského zápasu, tak sa bilancovanie a slávnostné vyhodnocovanie najlepších týkalo len hráčov kategórií U11 až U19.

V úvode programu sa mladé talenty stretli so svojimi vzormi, s hráčmi A mužstva, ktorí im vďačne venovali svoje

hráčov. „V kategórii žiakov U11 sme dosiahli v jeseni celkové skóre 166:53 a okrem jedného zápasu sme vyhrali všetky, a ak zhodnotím celkovo kategórie žiakov až po U15, tak vidieť vyšší počet získaných bodov, vyšší počet strelených gólov, jednoducho naši mladí chlapci napredujú“, povedal

Jozef Mores. No vo svete profí futbalu je potrebné preniesť, resp. udržať výkonnosť žiakov až po kategóriu mužov, a tak koordinátor mládeže pokračoval aj v hodnotení dorastencov: „Ak sa pozrieme na mladších dorastencov (U16), tak tí v celoslovenskej súťaži obhájili jesenné 4. miesto, no chcem poukázať na iný aspekt. Chalani zo všetkých dostali najmenej gólov a ich skóre je

Autogramiáda objektívom I. Kardhordovej

Ocenení hráči

U11: P. Strelec

U12: M. Trnavský

U13: M. Lupták

U14: M. Morong

U15: M. Auxt

U16: R. Ludha

U17: J. Blahút

U19: F. Turlík

podpisové karty. Potom, ako sa sála takmer celá naplnila, si futbalisti pozreli zrychlenú sekvenciu záberov časozbernej kamery a mali tak možnosť vidieť, ako sa v rekordne krátkom čase podarilo zrekonštruovať podbrezovský futbalový stánok do súčasnej podoby – Zelpo arény. V úvode slávnostného hodnotenia jesene sa slova ujal koordinátor mládeže Jozef Mores, ktorý sa v prezentácii venoval každej vekovej kategórii U11 až U19 osobitne, pričom porovnal množstvo štatistík s rovnakými hodnotami predošlého ročníka. Takmer vo všetkých výsledkoch vyzdvihol zlepšenie čísiel, čo jasne poukazuje k výkonnostnému rastu mladých

17:7, čo je vynikajúce. Taktiež v kategórii U17 vidieť posun v číslach oproti predošlej jeseni. No čo je najdôležitejšie, je úspech našich starších dorastencov, ktorí sú po jeseni na piatom mieste a pod nimi sú v tabuľke Slovan, Spartak Trnava, či Žilina“.

Fakt, že podbrezovský futbalový potenciál je momentálne na vzostupe, sa stretol s rozhodnutím vedenia futbalového oddielu, ktoré vo svojom príhovore odprezentoval aj viceprezident FO ŽP Šport Vratislav Greško. To je založené na zapracovaní vlastných odchovancov do mužstva juniorov (III. liga seniori), resp. do A-mužstva hrajúceho vo Fortuna lige. Vo svojom mo-

tiavačom príhovore Vratislav Greško v prvom rade poďakoval všetkým trénerom mládežníckych mužstiev a okrem iného povedal: „Našou najväčšou motiváciou je posúvať sa vpred, aby si mladí hráči vytvorili vzťah ku klubu a aby časom tvorili kostru A-mužstva a našli tak svoje uplatnenie podobne, ako napríklad Matej Kochan, či Daniel Magda“.

Na záver programu prišlo aj k najočakávanejšiemu, a to k vyhláseniu najlepších hráčov jednotlivých vekových kategórií. Spomedzi oslovených nám prezradil najlepší hráč U11 Patrik Strelec: „Ako chlapec som hrával za Čierny Balog, no v Podbrezovej som už viac ako dva roky a môžem povedať, že

tu máme výborné podmienky na tréning, je tu super ihrisko“. Podobne reagoval aj Martin Lupták, najlepší hodnotený hráč U13: „Za Podbrezovou hrám už 6 rokov, našiel som si tu množstvo kamarátov a dúfam, že sa raz dostanem až do A-mužstva“.

Za žiakov zhrnul slová vďaka Martin Auxt, najlepší hráč tímu U15: „Ja hrám už 9 rokov v Podbrezovej a veľmi si cením prácu trénerov. Verím, že osta-

Ceny najlepším odovzdával aj riaditeľ ŽP ŠPORT J. Marčok

nem žiť futbalom aj naďalej a raz si zahrám ligu a potom možno aj kdesi do sveta“.

Držíme palce!

M. Jančovič

Sála DK bola zaplnená takmer do posledného miesta

Zľava: Jozef Mores - koordinátor mládeže, Vratislav Greško - viceprezident FO, Michal Budovec - športový manažér FO, ocenení mládežníci, J. Marčok - riaditeľ ŽP ŠPORT, a.s., Marek Fabula - tréner A-mužstva . F: I. Kardhordová